

עפ"א 35080/03/23 - פ.מ. קולינג בע"מ נגד מדינת ישראל - ופרקליטות המדינה המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין

בית המשפט המחוזי בחיפה

08 מאי 2023

עפ"א 35080-03-23 פ.מ. קולינג בע"מ נ' מדינת ישראל - ופרקליטות המדינה המחלקה
לאכיפת דיני מקרקעין

בפני כב' הנשיא רון שפירא

מעוררת

פ.מ. קולינג בע"מ ע"י ב"כ עו"ד ד"ר קייס נאסר ועו"ד
באסל פרח

נגד

משיבה

מדינת ישראל - ופרקליטות המדינה המחלקה לאכיפת דיני
מקרקעין

פסק דין

בפני ערעור המערערת על החלטה של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט אחסאן חלבי) מיום 31.01.23 שניתנה במסגרת המ"ש 51710-10-22 ובמסגרתה נדחתה בקשת המערערת להארכת מועד להישפט בהתאם לסעיף 13(ב) לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו - 1985 (להלן: "החוק"), בגין קנס מנהלי קצוב בסך ₪ 600,000 שהוטל עליה על ידי המשיבה ביום 01.11.21 בגין עבירות תכנון ובניה שעניינן שימוש אסור בקרקע חקלאית במג'ד אלכרום.

הרקע לערעור והחלטתו של בימ"ש קמא:

בבקשה שהוגשה ביום 30.10.22 נטען כי המערערת קיבלה ביום 27.10.22 דרישה לתשלום חוב מטעם המרכז לגביית קנסות בגין הקנס המנהלי הקצוב בצירוף תוספות וריבית פיגורים, כך שנדרשה לשלם סך של ₪ 930,000. המערערת טענה כי לאחר בירור שערכה עליה כי מדובר בקנס מנהלי שהוטל על ידי המשיבה ביום 01.11.21 ואשר נמסר למערערת ביום 14.03.22. ביום 16.03.22 פנתה המערערת למשיבה בבקשה לביטול הקנס ומשלא קיבלה מענה פנתה בבקשה להישפט. נטען כי בחודש אוקטובר 2020 הגיע מפקח מטעם המשיבה ודרש לפרק מחסן שנמצא בחלקה ושם לא יעשה כן יוטל קנס מנהלי. המערערת טענה כי פירקה את המחסן והפסיקה את הפעילות במקום עוד ביום 03.02.21 ולכן לא היה מקום להורות על הטלת הקנס המנהלי נשוא הבקשה והערעור. נטען כי טעמים אלה הועלו במסגרת הבקשה לביטול הקנס, כאשר מדובר בקנס גבוה שבכווח להסב נזק חמור למערערת. המשיבה טענה כי הקנס המנהלי הוטל על המערערת ביום 01.11.21 והודעה על הקנס המנהלי הומצאה לה ביום 11.11.21 כאשר לתגובה צורף אישור לגבי המצאת ההודעה על תשלום הקנס. המשיבה טענה כי שעה שלא הוגשה הבקשה בפרק הזמן שקבוע בחוק, היינו 30 ימים, ומשלא מתקיימים התנאים הקבועים בחוק, די בכך כדי לדחות את הבקשה על הסף. כן טענה המשיבה כי בקשת הביטול שהוגשה על ידי המערערת נדחתה ביום 04.08.22 מהטעם שהוגשה באיחור ניכר ולא בהתאם להוראות החוק וכן לגופו של עניין. לתגובה צורף אישור משלוח המכתב בדואר רשום. על פי אישור מעקב דואר דבר הדואר שנשלח לא נדרש על ידי המערערת. באשר לטענה בדבר פירוק המחסן טענה המשיבה כי הטענה אינה נכונה ובביקור במקום מיום 04.05.21 נמצא כי המערערת הרסה חלק מהמבנה אך החלק שנותר נמצא על הכביש

עמוד 1

המתוכנן. בביקור מאוחר יותר מיום 31.10.21 נמצא כי המערערת ממשיכה לעשות שימוש אסור בחלקה והמשיבה צירפה מסמכים ותמונות לגיבוי טענה זו.

בימ"ש קמא ציין בהחלטתו כי לאחר קבלת עמדת המשיבה הורה על קיום דיון במעמד הצדדים, על אף שהיה ניתן להכריע בבקשה ללא עריכת דיון משהתמונה לא הצריכה בירור נרחב ושעה שהכרעה בבקשה מעין זו ללא עריכת דיון היא אפשרית. צוין כי בפתח טיעוניו ב"כ המערערת מסר כי המצהיר מטעם המערערת נמצא בחו"ל לצורך עסקים ולאחר ששוחח עם ב"כ המשיבה, שלא ראה צורך לחקור אותו על תצהירו, העדיפו הצדדים שלא לבקש דחיה של הדיון. המערערת טענה כי קיבלה את ההודעה על הטלת הקנס המנהלי ביום 14.03.22 ופעלה מיד להגשת בקשה לביטול הקנס שלגביה לא נמסר מענה מטעם המשיבה. נטען כי המערערת לא קיבלה את המענה הנטען של המשיבה וכי מילאה אחר הדרישה להסרת המבנה והפסקת הפעילות במקום. המשיבה טענה כי המערערת לא הצביעה על כל סיבה המצדיקה הימנעותה מהגשת הבקשה להישפט במועד או לאחר קבלת המענה על הבקשה לביטול בחודש אוגוסט, כאשר דבר הדואר לא נדרש על ידי המערערת. נטען כי קיים אישור מסירה של ההודעה על הטלת הקנס מיום 11.11.21 וכי מדובר במסירה ידנית ולכן זהו המועד הרלוונטי לזמנים הקבועים בחוק והמערערת לא פעלה בהתאם. צוין כי לאחר שמיעת דברי ב"כ המשיבה מסר ב"כ המערערת כי הוא מבקש שהות לצורך בדיקת העובדות אל מול המערערת שעה שיש פער עובדתי מהותי בכך שהמערערת הצהירה שההודעה על הטלת הקנס התקבלה אצלה בחודש מרץ 22 ואילו המשיבה טוענת כי ההודעה הומצאה בחודש נובמבר 21. ב"כ המערערת הוסיף כי לא יבקש לקיים דיון נוסף.

בימ"ש קמא ציין כי לאחר שמיעת הצדדים ולשם עיון ובדיקה נדחה התיק למתן החלטה. לאחר הדיון הגישה המערערת "בקשה לצירוף תצהיר ולקיום דיון". במסגרת בקשה זו נטען כי במהלך הדיון התברר לב"כ המערערת שהתגובה של המשיבה שאצלו אינה כוללת את מלוא נספחי התגובה, שכוללים בין היתר את אישור המסירה של ההודעה על הטלת הקנס המנהלי מיום 11.11.21 וכן את המענה על הבקשה לביטול שהגישה המערערת ואישור שליחתו למערערת. בעניין זה צוין כי ב"כ המשיבה הגיש את תדפיס המעקב אחר משלוח הדואר במעמד הדיון בלבד. לאור זאת נטען כי ב"כ המערערת זימן את מי שחתם על ההמצאה של ההודעה על הטלת הקנס, מר אחמד מנאע, והלה חתם על תצהיר. נטען כי תצהיר זה מלמד כי ההמצאה של הודעת הקנס לא הייתה כחוק שכן לא הומצאה לנציג מוסמך אשר בסופו של יום לא מסר אותה למערערת. בכל הנוגע למשלוח המענה לבקשה לביטול נמסר כי מר מנאע הצהיר כי באותה תקופה עברו משרדי המערערת לאזור התעשייה בר לב ונדמה כי זו הייתה הסיבה לאי קבלת המענה. לבקשה צורף תצהירו של מר מנאע. צוין כי בנסיבות אלו ביקש ב"כ המערערת לקיים דיון נוסף אליו יזומן מי שאישר את מסירת ההודעה מטעם המשיבה לצורך חקירתו על תצהירו וכן כדי לאפשר למצהיר מטעם המערערת, מר פאדי ח'טיב, להתייחס לטענות המשיבה על ידי השלמת חקירה קצרה בחקירה ראשית, מאחר שבמועד קיום הדיון שהה בחו"ל. המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי המערערת קיבלה את יומה בביהמ"ש ואין זה נכון לאפשר לה מקצה שיפורים וב"כ המערערת עצמו מסר בסוף הדיון כי לא יבקש לקיים דיון נוסף. ב"כ המערערת ביקש להשיב לתשובת המשיבה ובימ"ש קמא קבע בהחלטה מיום 30.01.23 כי ניתן להגיב עד ליום 31.01.23 בבוקר וכי ככלל אין לאפשר תשובה לכל תגובה, בפרט כאשר בעניין זה נדרשה המערערת להציג טיעוניה והמשיבה נדרשה להגיב עליהם לאחר שכבר התקיים דיון וביהמ"ש אמור לתת את החלטתו ביום 31.01.23.

בסיכומו של דבר בהחלטה מיום 31.01.23 קבע בימ"ש קמא מדובר בהליך בו הוצגו עמדות הצדדים בכתב וניתן היה

בדין לתת החלטה מבלי להידרש לדיון במעמד הצדדים והבקשה שהוגשה הייתה לאחר שנערך דיון. לגופו של עניין נקבע כי סעיף 8(ג) לחוק קובע כי "הנקנס רשאי להודיע בכתב למי שהטיל את הקנס, כי ברצונו להישפט על העבירה; **ההודעה תומצא תוך שלושים ימים לאחר שהומצאה לו ההודעה** על הטלת הקנס המינהלי; הודיע כאמור, יחולו הוראות סעיפים 13 ו-14" (ההדגשה הוספה על ידי בימ"ש קמא). צוין כי סעיף 13(א) לחוק קובע כי אם הודיע אדם על רצונו להישפט על העבירה, יגיש עליו תובע כתב אישום, זולת אם ראה שלא לעשות כן. סעיף 13(ב) לחוק, שהוא הבסיס הנורמטיבי לבקשה, קובע כי ביהמ"ש רשאי לקיים את המשפט גם אם הודעת מקבל ההודעה לפי סעיפים 8 או 9 כי ברצונו להישפט ניתנה באיחור כל עוד התקיימו התנאים האמורים בסעיף 8א(ו) בשינויים המחויבים או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו. עוד צוין בימ"ש קמא כי לפי סעיף 8א(ו) לחוק, אשר עוסק בסמכותו של תובע לדון בבקשה לביטול שהוגשה באיחור, ואילו מפנה סעיף 13(א), רשאי ביהמ"ש בעת בחינת בקשה להישפט שהוגשה לאחר המועד, לדון בבקשה "בשל סיבות שלא תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה". צוין כי לצד תנאים אלו קמה לביהמ"ש הסמכות לדון בבקשה להישפט גם אם הבקשה לא הוגשה במועד וזאת מנימוקים מיוחדים שיפורטו.

בימ"ש קמא צוין כי במקרה דנן קיימת מחלוקת לגבי השאלה מתי נמסרה ההודעה על הטלת הקנס המנהלי לידי המערערת כאשר המערערת טוענת כי ההודעה נמסרה ביום 14.03.22 ואילו המשיבה טוענת כי ההודעה נמסרה ביום 11.11.21. בימ"ש קמא מצא כי קיים בסיס לטענת המשיבה שלפיה ההודעה נמסרה למערערת ביום 11.11.21. צוין כי הטענה של המשיבה נסמכת על תצהיר ואישור מסירה שנחתמו על ידי מר צחי מור, שלפיהם ההודעה על הטלת הקנס נמסרה לידי מר מנאע בבית העסק של המשיבה. במסמכים נרשם מפורשות כי מר מנאע משמש בתפקיד מנהל החנות. המערערת לא התייחסה לעניין זה במעמד הדיון שנקבע, על אף שהדברים צוינו מפורשות בתגובת המשיבה, ורק לאחר הדיון הועלו טענות בעניין ואף בקשה לקיום דיון נוסף ולחקירת מר צחי מור על תצהירו בדבר מסירת ההודעה. בימ"ש קמא קבע כי היה על המערערת לתחום את טענותיה העובדתיות במהלך הדיון שנקבע ולא ניתן לקבל את הבקשה שהגישה לאחר אותו דיון, מה גם שב"כ המערערת מסר כי לא יבקש לקיים דיון לשם אותו בירור עובדתי שביקש לערוך. נקבע כי גם אם לא עמדו כלל הנספחים של תגובת המשיבה לעיני ב"כ המערערת עובר לדיון, בשל תקלה שלא הובהרה, הרי שהטענה העובדתית עצמה צוינה במסגרת התגובה באופן ברור ולכן היה מקום לבקש לערוך את הבירור העובדתי הנדרש במעמד הדיון שנקבע. כן צוין כי ביהמ"ש יכול היה להידרש להכרעה בבקשה על סמך הכתובים בלבד ושעה שנקבע דיון במעמד הצדדים היה צריך לקיים במסגרתו את הבירור הנדרש באופן מלא.

כן נקבע כי לא רק מהטעם הדיוני הזה יש לדחות את הבקשה לקיום דיון נוסף ולחקירת המצהירים אלא מטעמים נוספים אחרים. צוין כי מר מנאע שחתם על אישור המסירה של ההודעה על הטלת הקנס לא הכחיש בתצהיר מטעמו שכן קיבל לידי מעטפה סגורה וכי באותו היום לא נכח מנהל המערערת בשטח. לכן נקבע כי אין מחלוקת עובדתית לכך שההודעה נמסרה, אולם מר מנאע הוסיף כי "לא זכור" לו שמסר את המעטפה למנהל המערערת. עוד נמסר בתצהירו של מר מנאע כי לא היה מוסמך לקבל את דבר הדואר שמיועד לבעלי החברה וכי אינו מורשה חתימה. בימ"ש קמא לא קיבל טענה זו וקבע כי ההודעה נמסרה למי שהוצג כמנהל החנות ואם ראה עצמו כמי שאינו מוסמך לקבל דבר דואר רשמי שממוען למערערת, הדעת נותנת שלא היה חותם עליו ולא היה מקבלו, אלא היה מפנה את מי שמבקש למסור את המעטפה לגורם הנכון. צוין כי אף אם נפל פגם בחוקיות המסירה אין בכך כדי להביא לקביעה שלפיה ההודעה כלל לא נמסרה במועד זה אף בהינתן הטענה שנמסרה זמן ניכר לאחר קבלת אותה הודעה שלמר מנאע לא זכור שמסר את המעטפה לידי מנהל המערערת. עוד צוין כי לא מדובר בהודעה שהפתיעה את המערערת שעה שהתקיימו הליכים מקדמיים שבהם נמסרה התראה טרם הטלת הקנס המנהלי ואף חקירה של מנהל המערערת וביקורים של מפקחים

בחלקה.

עוד ציין בימ"ש קמא כי המערערת צירפה לבקשתה, וכך גם המשיבה, את בקשת המערערת לבטל את הקנס המנהלי מיום 16.03.22. צוין כי בקשה זו מתייחסת להודעה נושא הליך זה ובסעיף הראשון לבקשה שנשלחה מטעם המערערת נכתב כי ההודעה על הטלת הקנס נתקבלה בחברה בחודש ינואר '22. על כן, יש לתהות מדוע נטען שההודעה הגיעה לידיעת המערערת רק ביום 14.03.22 כאשר גם לשיטת המערערת עצמה ההודעה על הטלת הקנס המנהלי התקבלה בחודש ינואר '22. נקבע כי גם הטענה שלפיה ההודעה נמסרה למערערת רק ביום 14.03.22 נסמכת על כך שמנהל המערערת חתום בתאריך זה על החלק התחתון שבהודעה על הטלת הקנס המנהלי ושכותרתו בקשה להישפט. נקבע כי אף במנותק מכל מה שנאמר לעיל אין בידי המערערת ראיה לכך שההודעה אכן התקבלה במועד זה.

לאור כל זאת מצא בימ"ש קמא לדחות את הבקשה הנוספת של המערערת לעריכת דיון נוסף ולאור אותם טעמים נקבע כי ההודעה על הטלת הקנס המנהלי אכן התקבלה אצל המערערת ביום 11.11.21, אם כי לצורך הדיון בבקשה קבע בימ"ש קמא כי הוא מוכן להניח שההודעה התקבלה בחודש ינואר '22 כפי שהמערערת עצמה ציינה בבקשתה לביטול הקנס. בנסיבות אלה נקבע כי הבקשה לא הוגשה במסגרת התקופה הקבועה בחוק, 30 ימים, ולא התקיימו התנאים שלפיהם "בשל סיבות שלא תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה". לכן נקבע כי יש לדחות את הבקשה להארכת המועד להגשת בקשה להישפט בגין הקנס המנהלי. צוין כי המערערת לא הציבה סיבות שיכולות לשכנע כי נמנע ממנה להגיש את הבקשה במועד וכי הבקשה הוגשה מיד לאחר הסרת המניעה. נקבע כי יש לתת את הדעת לתכלית שעמדה מאחורי החקיקה שמבקשת לאפשר הליכים מהירים ויעילים בעבירות תכנון ובניה, אך זאת תוך מתן אפשרות להביא את ההחלטה המנהלית לבחינה שיפוטית בפרקי הזמן שנקבעו בחוק.

באשר לבקשה שהגישה המערערת לביטול הקנס המנהלי שהגיעה לידי המשיבה בחודש אפריל '22 נקבע כי המשיבה שלחה את המענה לבקשה לביטול בדואר רשום והראתה כי דבר הדואר לא נדרש על ידי המערערת וכל זאת ביודעה כי תלויה ועומדת בקשה לביטול קנס מנהלי בסכום נכבד. נקבע כי בהתאם לסעיף 8א(ה) לחוק מי שהגיש בקשה לביטול הודעה אינו רשאי להודיע על רצונו להישפט לפני שהתובע המוסמך המציא לו את החלטתו. דחה התובע המוסמך את הבקשה לביטול הודעה, רשאי מגיש הבקשה להודיע כי ברצונו להישפט על העבירה בתוך 30 ימים ממועד המצאת ההחלטה. צוין כי השאלה שנשאלת היא האם בקשת הביטול שהגישה המערערת ואשר נדחתה בחודש אוגוסט '22 מקימה מחדש את הזכות להגיש בקשה להישפט מכוח הוראות סעיף זה לחוק. בימ"ש קמא השיב שהמענה לשאלה זו בשלילה ולו מהטעם שהבקשה עצמה לביטול כתב האישום הוגשה שלא במסגרת הזמן הקבועה בחוק ונדחתה מהטעם העיקרי הזה על הסף ולכן אין בכוחה להכשיר תקופה חדשה להגשת בקשה להישפט כאשר מלכתחילה לא הוגשה אחת מן הבקשות בזמן. כן צוין כי גם אם היה ניתן להגיש בקשה להישפט לאחר דחיית הבקשה לביטול על ידי התובע, הרי שגם לגבי המועד בו נשלח דבר הדואר חלפו למעלה משלושים ימים והבקשה להארכת המועד להישפט הוגשה לאחר מכן. עוד צוין כי בקשה לביטול קנס מנהלי בהתאם לסעיף 8א(ד) לחוק אינה דוחה את המועד לתשלום הקנס וכאשר על פי ההודעה לתשלום הקנס המנהלי היה על המערערת לשלם את הקנס תוך 60 ימים, הרי שניכר כי המערערת לא ביקשה לקיים את הוראות החוק כפי שהיא מבקשת לטעון, בין אם הדבר נודע לה ביום 11.11.21, בין אם נודע לה בחודש ינואר '22 ובין אם נודע לה ביום 14.03.22.

בימ"ש קמא ציין עוד כי לא ראה טעם של ממש לבקשה המאוחרת של המערערת לשמוע את מנהל המבקשת, מר פאדי ח'טיב, ולו מהטעם שהדבר כלל לא נתבקש לקראת הדיון הראשון. בימ"ש קמא ציין גם כי נתן דעתו לטענה שהעלתה המערערת כי פירקה את המבנה עוד טרם הטלת הקנס ומצא כי סיכויי טענה זו אינם גבוהים כלל, שכן המשיבה הציגה תמונות ודוחות שלימדו כי המערערת לא עמדה בדרישה שהופנתה לה טרם הטלת הקנס ולא הסירה את המבנה ואת השימוש האסור בו והמערערת לא התמודדה עם המסמכים שהוגשו מטעם המשיבה בתגובתה. בנוסף נקבע כי לא קיימים טעמים מיוחדים שיש בהם להצדיק קבלת הבקשה וגובה הקנס אינו יכול לשמש כטעם מיוחד. על כן, לאור כל האמור נדחתה הבקשה ללא צורך בקיום דיון נוסף מעבר לטיעוני הצדדים בכתב והדיון שהתקיים.

טענות הצדדים:

המערערת טוענת כי על פי סעיפים 126 - 127 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "חסד"פ") הכלל הוא שלא יידון אדם בפלילים אלא בפניו ולא יידון תאגיד בפלילים אלא בפני אדם המורשה כדין לייצג את התאגיד. נטען כי בדיון היחיד שהתקיים בפני בימ"ש קמא המורה מטעם המערערת, מר פאדי ח'טיב, לא נכח בדיון עקב שהותו בחו"ל בנסיבות עסקיות ועל אף עובדה זו החליט בימ"ש קמא לקיים את הדיון ללא נוכחות המורשה מטעם המערערת. בנוסף נטען כי ההחלטה בעניין המערערת ניתנה ללא קיום דיון נוסף שבמסגרתו תינתן האפשרות למורשה מטעמה להתייחס לטענות המשיבה וזאת על אף בקשתה המפורשת לקביעת דיון. נטען כי בימ"ש קמא טעה בכך שדן את המערערת שלא בפניה בניגוד להוראות סעיפים 126 - 127 לחסד"פ. כן נטען כי החלטת בימ"ש קמא מיום 30.01.23 על הגשת תשובה לתגובת המשיבה בסד זמנים כל כך קצר אינה ראויה ואינה מתבקשת בנסיבות התיק. לא הייתה כל דחיפות בקבלת התייחסות של המערערת בסד זמנים כל כך קצר ודבר זה פגע במערערת ובא כוחה. המערערת טוענת כי הגישה בקשה לצירוף תצהיר וקביעת דיון וציינה את חשיבות קביעת הדיון לצורך בירור עובדות שבמחלוקת ואת העובדה שהמורשה מטעם המערערת יהיה נוכח בדיון כדי להתייחס לטענות המשיבה. המשיבה התנגדה ובימ"ש קמא נתן החלטה סופית בתיק ביום 31.01.23, באותו יום בו נקלטה תשובת המערערת לתגובת המשיבה, ללא קביעת דיון וללא בירור העובדות הדרושות כדי לתת החלטה עניינית ואובייקטיבית בתיק. לכן נטען כי יש לבטל את ההחלטה.

לטענת המערערת, הודעת הקנס נמסרה לה ביום 14.03.22 והיא שלחה למשיבה בקשה לביטול הודעת הקנס ביום 16.03.22 כאשר לבקשה זו לא התקבל כל מענה מצד המשיבה. נטען כי המשיבה לא צירפה לתגובתה כל נספח המעיד על כך שתשובתה לבקשת המערערת לביטול הקנס לא נדרשה והיא הגישה במעמד הדיון פלט מעקב משלוח לדואר רשום, כאשר לב"כ המערערת לא הייתה הזדמנות קודם למועד הדיון לעיין בו ולנסות לברר את העניין מול המערערת. עם סיום הדיון פנה ב"כ המערערת למר מנאע לצורך בירור עניין מסירת הקנס הנטענת על ידי המשיבה ומר מנאע חתם על תצהיר בו סיפר בצורה מפורטת אודות נסיבות המסירה. התצהיר צורף לבקשה שהגישה המערערת לצירוף תצהיר ולקביעת דיון. נטען כי מתצהירו עולה כי מסירת הודעת הקנס לא הייתה כחוק שכן נמסרה לעובד שאינו מורשה מטעם המערערת ואינו מוסמך לחתום בשמה. בנוסף מר מנאע ציין בתצהירו שמשרדי החברה עברו לאזור בר לב בחודש נובמבר 21' וככל הנראה זאת הסיבה שבגללה דבר הדואר שנשלח למערערת בחודש אוגוסט 22' לא נדרש על ידה, שכן נשלח לכתובתה הישנה של המערערת. לאור תצהירו של מר מנאע ביקשה המערערת לקיים דיון ולזמן אליו את איש המסירה מטעם המשיבה כדי לחקור אותו בנוגע לנסיבות מסירת הודעת הקנס. נטען כי מהמפורט לעיל עולה שקיימת בין הצדדים מחלוקת עובדתית ממשית בכל הנוגע למועד מסירת הודעת הקנס, נסיבות מסירת הודעת הקנס והמצאת החלטת המשיבה בבקשה לביטול הקנס. נטען כי בימ"ש קמא שגה בכך שלא קבע דיון נוסף שבמסגרתו

תינתן למערערת האפשרות לחקור את המצהיר מטעם המשיבה, להציג את תצהיר מר מנאע ולחקור אותו במידת הצורך ולאפשר למורשה מטעם המערערת להיות נוכח בדיון.

המערערת טוענת כי החלטתו של בימ"ש קמא מבוססת על תשתית עובדתית חסרה או לקויה ולכן היא החלטה שגויה שיש לבטלה. נטען כי ברגע שהמערערת ידעה על קיום הודעת הקנס היא פעלה באופן מידי ושלחה למשיבה בקשה לביטול הודעת הקנס ומשבקשתה לא קיבלה מענה פנתה לביהמ"ש בבקשה להארכת מועד להגשת בקשה להישפט. נטען כי אפילו בהנחה שהמערערת הגישה את בקשתה להארכת מועד להישפט באיחור, היא הצביעה על נסיבות מיוחדות וסבירות לאיחור הנטען. המערערת לא קיבלה את החלטת המשיבה לדחות את בקשתה לביטול הקנס בשל העברת משרדיה לאזור בר לב בתקופה בה נשלחה התשובה בדואר. רק במהלך הדיון נודע למערערת שדבר הדואר לא נדרש ולא הייתה לב"כ המערערת אפשרות לברר זאת מול המערערת. נטען כי בימ"ש קמא טעה בכך שלא קבע דיון נוסף לבירור העובדות על אף קיומם של טעמים מיוחדים וסבירים לאיחור הנטען בהגשת הבקשה. נטען שהיה מקום לברר את העובדות הנטענות בבקשה לעומק בדרך של קביעת דיון בו יחקרו המצהירים מטעמי הצדדים ובירור זה אף מתבקש לאור העובדה שהמערערת לא נחשפה לחלק מהראיות שהמשיבה מסתמכת עליהן בתגובתה, דבר שפגע בקו ההגנה של המערערת ולא נתן לה אפשרות להתכונן לטעון נגד אותה ראייה. לטענת המערערת, יש לה טענות הגנה שבימ"ש קמא לא בירר כלל. נטען כי בסמוך להטלת הקנס המנהלי ועוד בחודש פברואר 21' הפסיקה המערערת כל הפעילות שלה בשטח ובשלב מאוחר יותר הרסה את המבנה הדרומי בשטח והשטח נסגר. עובדה זו אף תועדה במזכר מיום 04.05.21 של המפקח רז אשכנזי. בהמשך המערערת הרסה את כל המבנים במקום וכיום המקום ריק לחלוטין ואין למערערת כל פעילות בשטח. נטען כי תכליתו של הקנס המנהלי מומשה בנסיבות אלה ובימ"ש קמא לא נדרש לטענות אלה ולא בירר אותן. נטען כי יש בטענת הריסת המבנה ופינוי השטח כדי להוביל לביטול הקנס שכן תכלית הקנס התממשה. כן נטען כי מדובר בסכום ענק שגבייתו עלולה להשבית את המערערת ולגרום לה נזק בלתי הפיך. נטען כי אפילו בהנחה שהמערערת איחרה בהגשת הבקשה להארכת מועד להגשת בקשה להישפט, עדיין סכום הקנס העצום המוטל עליה מצדיק התחשבות יתרה ואין זה צודק לחסום דרכה בפני ביהמ"ש בשל סיבה טכנית.

בהמשך הגישה המערערת בשה לצירוף ראיות לערעור במסגרתה ביקשה לצרף את הבקשה לעיון חוזר בהחלטה לדחות את בקשתה לביטול הקנס ששלחה למשיבה ביום 15.02.23 על כל נספחיה והמענה של המשיבה מיום 09.03.23 לבקשה לעיון חוזר עם כל נספחיו. נטען כי צירוף הראיות דרוש לעשיית צדק ולא היה ביכולתה של המערערת להציג את הראיות הנוספות בפני בימ"ש קמא, כי אי צירוף הראיות יגרום לעיוות דין ממשי למערערת וצירוף הראיות יש בו פוטנציאל של ממש להשפיע על תוצאות המשפט. נטען כי הבקשה לעיון חוזר והתשובה מטעם המשיבה לא היו קיימות בעת ניהול המשפט בפני בימ"ש קמא. הטענה של הפסקת השימוש במקום נטענה גם בבקשה להארכת מועד להגשת בקשה להישפט וגם בדיון שהתקיים בבקשה זו אולם בימ"ש קמא נמנע מלברר טענה זו. עוד נטען כי למערערת ניתנה תקופת התארגנות שבמהלכה אם תפסיק את השימוש לא יוטל קנס והמערערת כן הפסיקה את השימוש במהלך תקופה זו. לכן הקנס לא היה צריך להיות מוטל עליה. בימ"ש קמא לא ערך את הבירור העובדתי הזה. כמו כן, לא אפשר לחקור את מי שמסר את הודעת הקנס ולחקור את עדי המערערת לגבי הפסקת השימוש.

המשיבה טוענת כי בכתב התשובה כבר צוינו הדברים וב"כ המערערת לא ביקש לחקור לגבי מסירת הודעת הקנס. קיימות ראיות של המשיבה שמצביעות על כך שהמערערת לא פינתה את הנכס בתקופה שהייתה אמורה לפנות. המערערת העלתה טענות בעלמא נגד ראיות ותמונות שהציגה המשיבה. לכן בימ"ש קמא קבע כפי שקבע. המשיבה

בדקה וצילמה פעמיים, כולל 11 יום לפני הוצאת הודעת הקנס. נבדק שהעסק פעיל וקיים. ב"כ המערערת ראה את הראיות לפני הדיון ויכול היה להעלות את הטענות. כעת לבקש הוספת ראיה שבה רוצים לצרף בקשה לעיון חוזר והחלטה והנספחים לה שלא ידוע למה לא הוגשו לבימ"ש קמא. לא ידוע ממתי הנספחים. אם הם מלפני הדיון בבימ"ש קמא לא ברור מדוע לא צורפו. אם הם אחרי הדיון אז אין רלוונטיות. בשתי האופציות אין מקום להיעתר לבקשה לצירוף ראיות נוספות. קיים אישור מסירה שחתום על ידי אדם שהזדהה כבעל החנות. זה אומר שגם בנובמבר 21' המקום היה פעיל. בנוסף המערערת עצמה טוענת שידעה על ההתראה בינואר 22'. בימ"ש קמא הלך לפי גישת המערערת שידעה מינואר ועדיין יש איחור בהגשת הבקשה. בנוסף עדיין יש איחור גם בבקשה להישפט. מדובר בשני איחורים עצומים גם בבקשה לביטול הקנס וגם בקשה להארכת מועד להישפט. הדואר חזר לא נדרש ולא לא ידוע. לא שינו כתובת במשרד הפנים. אין הוכחה שפינו במועד והעבירו כתובת.

לטענת המשיבה גם לסיכויי הבקשה התייחס בימ"ש קמא. מדובר בטענות בעלמא ללא ביסוס בראיות. בימ"ש קמא קיבל את הגרסה של המשיבה שהתבססה על ראיות. המפקח של המשיבה הגיע למקום 4 חודשים לאחר המועד האחרון לפינוי והמקום לא פונה. זאת הסיבה שהקנס יצא. זה נבדק שוב 10 ימים לפני שליחת הקנס. ב"כ המערערת ראה זאת לפני הדיון. היה יכול לבקש לחקור או להביא ראיות לסתור. אי אפשר כעת להתייחס לזה כראיה חדשה. החלטת בימ"ש קמא ניתנה כדין ואין מקום להתערב בה. מדובר בהליך מנהלי. לא הייתה בקשה לדחות את הדיון כי נציג המערערת לא יכול להגיע.

המערערת בתגובה לטענות המשיבה טוענת כי הנושא של הטלת הקנס או השאלה אם יש יסוד לבטל את הקנס היא שאלה של סמכות. השאלה אם הקנס הוטל בדיון ובסמכות זו השאלה של מוקד הדיון. המשיבה טוענת שיש ראיות שבאוקטובר 21' המחדל לא הוסר והיא מתבססת על מזכר. בצד התצהיר של המשיבה שלא נחקר עליו עורך התצהיר יש גרסה של המערערת שאומרת שהיא פינתה את המקום בפברואר 21'. לא מדובר בגרסה כבושה. המערערת ביקשה לשמוע את נציג המערערת ולחקור את האיש שביצע את המסירה ובימ"ש קמא לא אפשר. הנספחים של התגובה של המשיבה לא הומצאו לב"כ המערערת והוצגו רק בדיון בבימ"ש קמא. משהומצאה במלואה התגובה של המשיבה התגלה שהמוסר מתאר את החותם כמנהל חנות אך החותם לא הזדהה כך. במקרה של מסירה לפי הנחיות המשיבה בהמצאה לתאגיד צריך למסור למורשה חתימה. אותו אדם שחתם אינו מורשה חתימה ולא הציג עצמו כמורשה חתימה.

דיון ומסקנות:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת החלטתו של בימ"ש קמא הגעתי למסקנה כי לא נפל בהחלטת בימ"ש קמא פגם מהותי המצדיק את התערבותו של בית משפט זה ועל כן יש לדחות את הערעור.

כפי שצוין במסגרת בג"ץ 8975/20 **גרפיטי שלטים בע"מ נ' שר האוצר** (25.01.2021), סעיף 8א' לחוק קובע כי השגה על קנס מנהלי תיעשה באמצעות הגשת בקשה לתובע המוסמך לביטול הקנס אשר תוגש בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה על הטלתו. התובע המוסמך רשאי לבטל את הודעת הקנס אם נוכח שהעבירה לא נעברה או שהיא לא נעברה בידי הנקנס; או שנסיבות המקרה בכללותן אינן מתאימות להמשך קיום ההליכים. על התובע המוסמך לתת החלטה מנומקת בתוך זמן סביר ולהמציא את ההחלטה לפונה. אם הבקשה לביטול נענית בשלילה, הנקנס רשאי להודיע שברצונו להישפט על העבירה בתוך 30 ימים ממועד המצאת ההחלטה (סעיף 8א(ה)). בהתאם לסעיף 8א(ד)

לחוק הגשת בקשה לביטול הודעת הקנס אינה דוחה את המועד לתשלום הקנס [ראו גם בג"ץ 8975/20 הנ"ל].

בענייננו, המערערת לא הגישה את הבקשה לביטול הודעת הקנס במועד בהתאם להוראות החוק, למרות שהודעת הקנס התקבלה בנכס בנובמבר 21' על ידי עובד של המערערת, מר מנאע, שהציג עצמו ככל הנראה למוסר ההודעה כמנהל החנות, כפי שנכתב באישור המסירה ובתצהיר שמסר מר צחי מור, מוסר ההודעה. עובדות אלה צוינו במפורש בתגובת המשיבה לבקשה ולמרות זאת רק לאחר הדיון העלתה המערערת טענות בעניין זה וביקשה לקיים דיון נוסף לחקירת צחי מור על תצהירו בדבר מסירת ההודעה. בנסיבות העניין סבורני כי בצדק קבע בימ"ש קמא כי אין מקום לקיים דיון נוסף, בעיקר לאחר שב"כ המערערת מסר, והדבר צוין בפרוטוקול הדיון, כי לא יבקש לקיים דיון לשם אותו בירור עובדתי שביקש לערוך בסיום הדיון שהתקיים בבימ"ש קמא. יצוין כי ב"כ המערערת אף הסכים לקיום הדיון ללא נוכחותו של בעל המערערת והמצהיר מטעמה ולכן לא ברורות טענותיו לפיהן אין לדון תאגיד ללא נוכחות מי שמורשה לייצגו. בכל מקרה אינני סבור כי למערערת לא היה יומה בביהמ"ש שכן הצדדים טענו הן בכתב, הן במהלך הדיון שהתקיים והן לאחר הדיון. עוד יצוין לעניין מסירת הודעת הקנס כי מר מנאע שחתם על אישור המסירה של ההודעה על הטלת הקנס לא הכחיש שקיבל לידי את המעטפה ולא מסר אותה למנהל המערערת, אלא טען שלא זכור לו. בנסיבות העניין ולאור הראיות שהוצגו לבימ"ש קמא, בצדק קבע בימ"ש קמא כי הודעת הקנס נמסרה למי שהציג עצמו כמנהל החנות ואם ראה עצמו כמי שאינו מוסמך לקבל דבר דואר רשמי שממוען למערערת, הדעת נותנת שלא היה חותם עליו ולא היה מקבלו, אלא מפנה את מוסר ההודעה לגורם הנכון. כמו כן, כפי שציין בימ"ש קמא, לא מדובר בהודעה שהפתיעה את המערערת שעה שהתקיימו הליכים מקדמיים שבהם נמסרה התראה טרם הטלת הקנס המנהלי ואף חקירה של מנהל המערערת וביקורים של מפקחים בחלקה.

מעבר לאמור, כפי שקבע בימ"ש קמא, גם אם נקבל את גרסת המערערת כפי שנרשם בבקשתה לביטול הקנס המנהלי מיום 16.03.22, שם נכתב כי ההודעה על הטלת הקנס נתקבלה בחברה בחודש ינואר 22', הרי שגם לשיטתה ההודעה על הטלת הקנס המנהלי התקבלה מעבר ל-30 יום לפני שהוגשה הבקשה לביטול הודעת הקנס. אמנם במסגרת הבקשה בבימ"ש קמא טענה המערערת שההודעה הגיעה לידיעתה רק ביום 14.03.22, אך כפי שקבע בימ"ש קמא טענה זו סותרת את גרסתה של המערערת עצמה בבקשה לביטול הקנס.

לאור כל זאת, בצדק מצא בימ"ש קמא שהן הבקשה לביטול הקנס שהוגשה למשיבה והן הבקשה להארכת מועד להגשת בקשה להישפט שהוגשה לבימ"ש קמא הוגשו באיחור. על זאת יש להוסיף כי המערערת גם לא פעלה בהתאם לחוק שמורה, כאמור לעיל, שהגשת בקשה לביטול הודעת הקנס אינה דוחה את המועד לתשלום הקנס [ראו: סעיף 8א(ד) לחוק; בג"ץ 8975/20 הנ"ל].

כמו כן, כפי שציין בימ"ש קמא בהחלטתו, לפי סעיף 13(ב) לחוק ביהמ"ש רשאי לקיים את המשפט גם אם הודעת מקבל ההודעה לפי סעיפים 8 או 9 לחוק כי ברצונו להישפט ניתנה באיחור, כל עוד התקיימו התנאים האמורים בסעיף 8א(ו) בשינויים המחויבים, או מימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו. מבחינת סעיף 8א(ו) לחוק (אשר עוסק בסמכותו של תובע לדון בבקשה לביטול שהוגשה באיחור), בצירוף סעיף 13, עולה כי ביהמ"ש רשאי לדון בבקשה להישפט שלא הוגשה במועד אם הוגשה באיחור בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמועו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה או כאשר קיימים נימוקים מיוחדים אחרים שביהמ"ש יפרט בהחלטתו.

בנסיבות העניין לא נפל פגם בהחלטת בימ"ש קמא אשר קבע כי הבקשה לא הוגשה במועד ולא התקיימו התנאים שלפיהם הבקשה הוגשה באיחור "בשל סיבות שלא תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה". כפי שציין בימ"ש קמא, המערערת לא הציגה סיבות שיכולות לשכנע כי נמנע ממנה להגיש את הבקשה במועד וכי הבקשה הוגשה מיד לאחר הסרת המניעה. המערערת אף לא פעלה בהתאם לחוק שמורה, כאמור, שהגשת בקשה לביטול הודעת הקנס אינה דוחה את המועד לתשלום הקנס.

באשר לבקשה שהגישה המערערת לביטול הקנס המנהלי שהגיעה לידי המשיבה בחודש אפריל 22' קבע בימ"ש קמא כי המשיבה שלחה את המענה לבקשה לביטול בדואר רשום והראתה כי דבר הדואר לא נדרש על ידי המערערת וכל זאת ביודעה כי תלויה ועומדת בקשה לביטול קנס מנהלי בסכום נכבד. בענייננו אף מאחר שהבקשה עצמה לביטול כתב האישום הוגשה שלא במסגרת הזמן הקבועה בחוק ונדחתה מהטעם העיקרי הזה על הסף, אין בכוחה להכשיר תקופה חדשה להגשת בקשה להישפט כאשר מלכתחילה לא הוגשה אחת מן הבקשות בזמן, כפי שקבע בימ"ש קמא. כמו כן, כפי שציין בימ"ש קמא, גם אם היה ניתן להגיש בקשה להישפט לאחר דחיית הבקשה לביטול על ידי התובע, הרי שגם לגבי המועד בו נשלח דבר הדואר חלפו למעלה משלושים ימים והבקשה להארכת המועד להישפט הוגשה לאחר מכן, כאשר המערערת אף לא טרחה לשלם את הקנס למרות האמור בחוק לפיו בקשה לביטול קנס מנהלי אינה דוחה את המועד לתשלום הקנס. בנסיבות העניין, כפי שקבע בימ"ש קמא, ניכר כי המערערת לא ביקשה לקיים את הוראות החוק כפי שהיא מבקשת לטעון, בין אם הדבר נודע לה ביום 11.11.21, בין אם נודע לה בחודש ינואר 22' ובין אם נודע לה ביום 14.03.22, וגם כאשר הגישה בקשה לביטול הודעת הקנס לא ביקשה לקיים את הוראות החוק, לא שילמה את הקנס כמתחייב על פי החוק ולא טרחה לברר מדוע לא קיבלה את התשובה לבקשתה כאשר לטענתה עזבה את מענה הקודם ועברה לאזור תעשייה בר-לב.

לגופו של עניין בימ"ש קמא אף נתן דעתו לטענה שהעלתה המערערת כי פירקה את המבנה עוד טרם הטלת הקנס ומצא כי סיכויי טענה זו אינם גבוהים כלל, שכן המשיבה הציגה תמונות ודוחות שלימדו כי המערערת לא עמדה בדרישה שהופנתה לה טרם הטלת הקנס ולא הסירה את המבנה ואת השימוש האסור בו והמערערת לא התמודדה עם המסמכים שהוגשו מטעם המשיבה בתגובתה. לעניין זה יצוין כי אין מקום לקבל כעת את הבקשה להגשת ראיות נוספות במסגרת הערעור, במסגרתה מבוקש להגיש את הבקשה לעיון חוזר שנשלחה למשיבה בפברואר 23', הכוללת לטענת המערערת ראיות המעידות על כך שהשימוש בשטח הופסק, ואת המענה שהתקבל במרץ 23'. מסמכים אלה לא עמדו גם בפני בימ"ש קמא ואינם רלוונטיים כעת ומדובר בפרוצדורה שלמה שהתנהלה לאחר סיום ההליך בבימ"ש קמא.

כאמור, לא נפל פגם מהותי בהחלטה. בנוסף, בצדק נקבע כי לא קיימים טעמים מיוחדים שיש בהם להצדיק קבלת הבקשה וגובה הקנס אינו יכול לשמש כטעם מיוחד. אני סבור כי בימ"ש קמא פסק על פי הדין ובהתאם לטענות ולראיות שהוצגו בפניו. כן סבור אני כי על פני הדברים נראה שמדובר בזלזול חמור מצד המערערת בשלטון החוק ובהליכים המנהליים והמשפטיים. מדובר בעבירות הפוגעות במרקם התכנוני, בשמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי, עבירות המוגדרות כ"מכת מדינה" וזלזול בשלטון החוק, אשר מבוצעות למטרת רווח. התכלית שעמדה מאחורי החקיקה מבקשת לאפשר הליכים מהירים ויעילים בעבירות תכנון ובניה, אך זאת תוך מתן אפשרות להביא את ההחלטה המנהלית לבחינה שיפוטית בפרקי הזמן שנקבעו בחוק. המערערת, כאמור, פעלה תוך זלזול בשלטון החוק ובהליכים המנהליים והמשפטיים, לא עמדה בפרקי הזמן שנקבעו בחוק ואף לא הראתה רצון לקיים את החוק כאשר לא שילמה את הקנס למרות שהחוק מורה שעליה לעשות כן גם אם הוגשה בקשה לביטול. כמו כן, המערערת לא הציגה לגופו של עניין בסיס

לטענותיה כי פירקה את המבנה עוד טרם הטלת הקנס והראיות שהציגה המשיבה לעניין זה סותרות את טענותיה הבלתי מבססות של המערערת באופן שמצביע על כך שגם לו הייתה מתקבלת הבקשה להארכת מועד, סיכויי המערערת אינם גבוהים כלל. בנסיבות אלה אינני סבור כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים קבלת הבקשה במועד שבו הוגשה ולא מצאתי כי נפל בהחלטה פגם מהותי המצדיק התערבות. על כן, הערעור נדחה.

יש להעביר את פסק הדין לצדדים ולתיק בימ"ש קמא.

רון שפירא, נשיא

ניתן היום, י"ז אייר תשפ"ג, 08 מאי 2023, בהעדר הצדדים.